

---

## **L'ordit del nou teixit galerístic de Barcelona / Mercè Vila Rigat**

(Sobre l'exposició 'Urdimbre', Galeria Zielinsky, Barcelona / elnacional.cat, La llança. 2 d'juny de 2020)

. . .

La mostra de Diego Pujal (Buenos Aires, 1971), comissariada per Jordi Garrido, reuneix dotze obres recents que reforcen el llenguatge exquisit i depurat de l'artista. L'Urdimbre, –ordit, en català– són els fils verticals que es mantenen en tensió durant el procés de teixir. Aquests fils han de ser forts i resistents, perquè suporten els de la trama que es van entrellaçant a través seu. Sempre hi ha cert patiment en ells perquè, tot i l'elegància de la seva forma mai flàccida, no poden flaquejar mai. El resultat del casament entre qui aguanta –l'ordit– i qui mareja –la trama– dona lloc a la tela que Pujal utilitzarà com a suport per a la seva pintura. Com no podia ser d'altra manera, qui dona nom a l'exposició no és el fil que embolica, sinó el que resisteix sense torçar-se.

L'obra de Pujal és ferma i fidel com poques. No hi ha ni dubtes ni experimentacions –més enllà dels formals– i la seva evolució és constant i sense estridències. Cada nova obra és un pas més cap a la depuració de les formes que, contràriament a la tensió del suport, són orgàniques i toves. Durant l'adolescència i abans de cursar Belles Arts, Pujal assistia a classes on dibuixava fins a l'esgotament la figura humana. Al mateix temps, llegia La interpretació dels somnis de Freud i els tractats de pintura de Da Vinci, també Faucoult, Nietzsche, Kosice, Dalí, Klee o Torres García. Amb aquesta amalgama de referents al cap va desenvolupar dues personalitats: per una banda, seguia amb els exercicis acadèmics cenyits a la visió anquilosada de la pintura d'aquell moment i, per l'altra, gestava en silenci un nou llenguatge que volia donar sentit a codis i signes a través de les formes. Guiat per la intuïció i la premonició, es va anar situant en un territori conceptual nebulós on una espècie de massa amorfa es convertia, a poc a poc, en única línia d'investigació.

Aquesta massa fangosa que Pujal tenia a les mans es va convertir en un ésser viu que des de llavors no ha deixat mai de canviar de forma, que no s'esgota. Té la necessitat intrínseca de moure's i transformar-se i el que fa Pujal és captar-la i congelar-la al damunt dels seus llenços. Després de dibuixar-la en infinits estats a les seves llibretes, n'escull una, l'explora digitalment i quan

-----

aconsegueix un retrat prou bo, la pinta.

No trobarem un missatge concret al darrere de cada forma, aquest no és l'objectiu. L'únic que ens cal fer, com a espectadors, és plantar-nos al davant de cada obra i veure què hi passa, si és que hi passa alguna cosa. L'autor es conforma en què quan contemplem les seves pintures experimentem alguna cosa semblant al que sent ell quan les mira. Ni el missatge s'imposa ni els títols ens ajudaran: Pujal dona, a cada obra, una paraula –no un nom propi, per això sempre van en minúscula–. Sovint, quan anem perduts en el llenguatge pictòric correm a llegir els títols per trobar en el text una boia on agafar-nos. Aquí, fracassarem. Els seus títols ni ajuden, ni tanquen, ni defineixen, són paraules amb una sonoritat afí a l'obra: neologismes, síl·labes incongruents o relacions de paraules que no entendrem i que ens acabaran de despistar.

Mig ofegats i a la deriva on l'artista ens ha portat, desistim i ens tornem a mirar l'obra des d'un nou prisma incrèdul i desesperat. Abandonem la idea de voler descodificar el missatge i deixem que la massa amorfa pintada per Pujal connecti amb alguna cosa, primària i animal, que tenim a dintre. És llavors quan comença tot.